

Bệnh Dupuytren

Bệnh Dupuytren: các dây chằng cứng ở lòng bàn tay kéo các ngón tay xuống.

Kieran Hirpara © ⓘ 4.0

Trang này được dịch bằng máy và chưa được bác sĩ kiểm tra. **Bản tiếng Anh** là bản chính thức.

Những triệu chứng bạn có thể gặp

Bạn có thể nhận thấy sự dày lên hoặc cứng lại ở lòng bàn tay. Điều này là do bệnh Dupuytren, khiến mô dưới da trở nên co rút và nổi cục. Theo thời gian, mô này có thể hình thành các dây chằng kéo các ngón tay của bạn về phía lòng bàn tay. Bạn có thể thấy khó khăn khi đặt bàn tay phẳng trên mặt bàn hoặc đưa tay vào túi quần chật.

Khi tình trạng tiến triển, bạn có thể cảm thấy cảm giác kéo căng ở các ngón tay. Điều này thường bắt đầu với ngón áp út hoặc ngón út. Bạn có thể gặp khó khăn trong các hoạt động hàng ngày như bắt tay, rửa mặt hoặc cài áo. Việc với tay ra sau lưng để cài dây áo ngực hoặc cài cúc áo trở nên khó khăn hơn khi các ngón tay của bạn cong vào trong.

Đau không phải lúc nào cũng là triệu chứng chính, nhưng một số người có thể trải qua cảm giác khó chịu. Bạn có thể cảm thấy đau khi ấn vào các cục u ở lòng bàn tay. Cảm giác cứng khớp thường nặng hơn vào buổi sáng hoặc sau các khoảng thời gian bất hoạt. Thời tiết lạnh cũng có thể làm cho cảm giác kéo căng trở nên rõ rệt hơn.

Điều quan trọng cần biết là bệnh Dupuytren khá phổ biến. Nhiều người được chẩn đoán mắc bệnh này sẽ tìm kiếm điều trị vào một thời điểm nào đó. Mặc dù chưa có sự đồng thuận cao giữa các bác sĩ phẫu thuật về cách quản lý tốt nhất cho mọi trường hợp, nhưng phẫu thuật vẫn là phương pháp điều trị tiêu chuẩn vàng cho các co rút tiến triển. Điều này có nghĩa là đây là cách đáng tin cậy nhất để sửa chữa dị dạng và cải thiện chức năng bàn tay về lâu dài.

Nếu bạn đang gặp phải các triệu chứng này, bác sĩ phẫu thuật của bạn có thể đánh giá mức độ ảnh hưởng của bệnh đến bàn tay của bạn. Họ sẽ xem xét khả năng duỗi thẳng các ngón tay của bạn và mức độ hạn chế này ảnh hưởng đến cuộc sống hàng ngày của bạn. Việc nhận biết sớm giúp lập kế hoạch điều trị phù hợp cho bạn.

Những gì thực sự đang xảy ra

Bệnh Dupuytren là tình trạng mô dưới da lòng bàn tay dày lên và co rút. Mô này, được gọi là cân, đóng vai trò như một lớp hỗ trợ cho bàn tay của bạn. Theo thời gian, nó hình thành các dải hoặc dây chằng kéo các ngón tay của bạn về phía lòng bàn tay. Quá trình này thường liên quan đến chấn thương bàn tay trong quá khứ hoặc căng thẳng lặp đi lặp lại lên bàn tay.

Khi các dây chằng này co lại, chúng ảnh hưởng đến cơ chế duỗi—hệ thống giúp bạn duỗi thẳng các ngón tay. Kết quả là một biến dạng khiến một hoặc nhiều ngón tay bị kẹt ở tư thế cong. Bạn có thể thấy khó khăn khi đặt bàn tay phẳng trên mặt bàn hoặc thực hiện các nhiệm vụ hàng ngày như bắt tay hoặc đeo găng tay. Đây không chỉ là vấn đề về da; nó ảnh hưởng đến các cấu trúc sâu hơn kiểm soát chuyển động của bàn tay.

Bác sĩ phẫu thuật của bạn sẽ đánh giá mức độ co rút này ảnh hưởng đến các khớp cụ thể của bạn như thế nào. Mục tiêu của điều trị là giải phóng các dây chằng co rút này để khôi phục khả năng duỗi các ngón tay của bạn. Đối với nhiều bệnh nhân, việc sửa chữa phẫu thuật mang lại lợi ích chức năng đáng kể, cho phép bạn tái sử dụng bàn tay. Các thủ thuật như cắt cân giới hạn, liên quan đến việc loại bỏ mô co rút, được coi là tiêu chuẩn vàng cho các trường hợp tiến triển. Phương pháp này mang lại lợi ích lâu dài đáng kể về cả chức năng và kiểm soát bệnh.

Trong khi một số phương pháp điều trị nhằm phá vỡ các dây chằng, phẫu thuật vẫn là lựa chọn đáng tin cậy nhất cho kết quả lâu dài. Tuy nhiên, điều quan trọng là phải hiểu rằng nguy cơ biến chứng với các thủ thuật này là đáng kể. Bác sĩ phẫu thuật của bạn sẽ thảo luận xem một lựa chọn ít xâm lấn hơn, chẳng hạn như cắt cân bằng kim, có phù hợp với bạn hay không. Kỹ thuật này liên quan đến việc sử dụng một cây kim để phá vỡ mô co rút và có thể an toàn và đáng tin cậy, ngay cả trong các trường hợp tiến triển.

Cuối cùng, mục tiêu là cải thiện tính bình thường của bàn tay và chất lượng cuộc sống của bạn. Bằng cách sửa chữa biến dạng, bạn có thể giảm căng thẳng lên các gân gấp và khôi phục phạm vi chuyển động chức năng. Điều này giúp giải quyết các vấn đề về an toàn và xã hội thường đi kèm với rối loạn chức năng bàn tay. Bác sĩ phẫu thuật của bạn sẽ điều chỉnh phương pháp tiếp cận theo nhu cầu cụ thể của bạn, đảm bảo bạn đạt được kết quả tốt nhất có thể cho cuộc sống hàng ngày.

Những gì chúng tôi có thể làm về vấn đề này

Tiến sĩ Kieran Hirpara, một bác sĩ phẫu thuật chi trên tại Bệnh viện Tư nhân Mater Rockhampton, tiếp cận tình trạng này bằng cách điều trị phù hợp với mức độ tiến triển của bệnh. Bệnh nhân đến phòng khám của chúng tôi qua giới thiệu của bác sĩ đa khoa hoặc chuyên viên vật lý trị liệu. Đánh giá tại phòng khám, bao gồm

khai thác tiền sử, khám lâm sàng và chụp chiếu khi cần thiết, giúp thiết lập chẩn đoán. Đối với các vấn đề kéo dài, chúng tôi thường thử điều trị không phẫu thuật trước tiên. Điều này bao gồm thay đổi hoạt động, vật lý trị liệu hoặc trị liệu tay, nẹp cố định và tiêm thuốc. Chúng tôi xem xét phẫu thuật khi những phương pháp này không mang lại sự cải thiện đủ mức.

Tự quản lý tập trung vào việc giữ cho các ngón tay của bạn luôn cử động. Kéo giãn nhẹ nhàng giúp duy trì độ linh hoạt và có thể làm chậm quá trình co thắt của các dây chằng ở lòng bàn tay. Vật lý trị liệu nhằm cải thiện tầm vận động và tăng cường các cơ hỗ trợ bàn tay của bạn. Bạn nên thử phương pháp này một cách nghiêm túc. Các bài tập đều đặn mỗi ngày là chìa khóa. Nếu bạn bị đau, thuốc giảm đau không kê đơn hoặc thuốc chống viêm có thể giúp bạn duy trì hoạt động. Những loại thuốc này không ngăn chặn bệnh tiến triển nhưng giúp các công việc hàng ngày trở nên dễ dàng hơn.

Khi điều trị bảo tồn đạt đến giới hạn, chúng tôi thảo luận về các lựa chọn y tế hoặc phẫu thuật. Các mũi tiêm, chẳng hạn như cortisone, có thể giảm viêm và đau tại các khu vực cụ thể. Hiệu quả chỉ tạm thời và không đảo ngược được tình trạng co rút. Đối với bệnh ở giai đoạn tiến triển, chúng tôi có thể cung cấp tiêm collagenase để phá vỡ các dây chằng co thắt, hoặc cắt cân qua da bằng kim để giải phóng chúng. Đây là các thủ thuật xâm lấn tối thiểu. Phẫu thuật vẫn là phương pháp điều trị tiêu chuẩn vàng cho các tình trạng co rút tiến triển. Cắt cân gan bàn tay giới hạn là lựa chọn phổ biến nhất. Thủ thuật này liên quan đến việc loại bỏ mô co thắt để làm thẳng các ngón tay của bạn. Cắt cân da có thể được sử dụng cho các trường hợp tiến triển để loại bỏ da và mô, mang lại lợi ích đáng kể về lâu dài cho chức năng và kiểm soát bệnh. Cắt cân qua da bằng kim an toàn và đáng tin cậy ngay cả ở giai đoạn tiến triển, với kết quả dự đoán được chấp nhận và nguy cơ biến chứng thấp. Cắt cân giới hạn hiện là phương pháp điều trị đáng tin cậy nhất cho kết quả lâu dài, mặc dù nguy cơ biến chứng là đáng kể. Chúng tôi trình bày những lựa chọn này để ra quyết định chung, để bằng chứng hướng dẫn sự lựa chọn của bạn.

Những điều cần biết

Bệnh Dupuytren là một tình trạng mạn tính, trong đó mô dày lên ở lòng bàn tay khiến các ngón tay bị co quắp vào trong. Bệnh thường tiến triển chậm trong nhiều năm. Nếu không được điều trị, tình trạng co rút thường tồn tại dai dẳng và có thể trở nên nghiêm trọng hơn, gây khó khăn cho việc đặt bàn tay phẳng trên mặt bàn hoặc đưa tay vào túi quần.

Phẫu thuật vẫn là phương pháp điều trị tiêu chuẩn cho các trường hợp tiến triển. Cắt cân gan bàn tay từng phần là lựa chọn phẫu thuật phổ biến nhất. Thủ thuật này loại bỏ mô dày lên để duỗi thẳng các ngón tay. Cắt cân da (dermofasciectomy), bao gồm việc loại bỏ da và mô, mang lại lợi ích lâu dài đáng kể cho bệnh ở giai đoạn nặng. Cả hai phương pháp đều nhằm cải thiện chức năng bàn tay và kiểm soát bệnh.

Quá trình hồi phục bao gồm một giai đoạn cứng khớp và sưng nề. Bạn có thể sẽ cảm thấy khó chịu khi bắt đầu vận động bàn tay trở lại. Các điểm số chức năng bàn tay (hand normality scores), đo lường mức độ hoạt động hiệu quả của bàn tay, thường được cải thiện sau phẫu thuật. Nhiều bệnh nhân đạt được lợi ích chức năng

đáng kể nhờ việc sửa chữa biến dạng. Tuy nhiên, nguy cơ biến chứng với cắt cân gan bàn tay từng phần là đáng kể. Bạn nên thảo luận về những nguy cơ này với bác sĩ phẫu thuật của mình.

Tái phát là phổ biến. Các nghiên cứu cho thấy tỷ lệ tái phát sau điều trị là thường xuyên, với thời gian theo dõi trung bình là 3,8 năm. Ngay cả khi phẫu thuật thành công, tình trạng co rút khớp có thể quay trở lại. Khoảng 10% bệnh nhân được điều trị bằng tiêm collagenase phải phẫu thuật trong vòng năm năm. Tỷ lệ can thiệp lại trong dài hạn cao hơn với điều trị bằng collagenase so với cắt cân gan bàn tay. Cắt cân gan bàn tay có tỷ lệ can thiệp lại thấp nhất so với cắt gân bằng kim và tiêm collagenase.

Nếu bạn đã từng được cắt dây chằng gây kẹt ngón tay (trigger finger release), bạn có thể có khả năng cao hơn mắc bệnh Dupuytren khởi phát mới. Tình trạng này có thể xuất hiện sớm hơn so với những người khác. Bác sĩ phẫu thuật của bạn sẽ theo dõi chặt chẽ bàn tay của bạn để quản lý bất kỳ thay đổi nào.

Các lựa chọn không phẫu thuật như cắt gân bằng kim (needle fasciotomy) hoặc tiêm collagenase mang lại những cải thiện có ý nghĩa lâm sàng cho bệnh tái phát. Các phương pháp này có nguy cơ biến chứng thấp. Tuy nhiên, chúng có thể yêu cầu các lần điều trị lặp lại thường xuyên hơn theo thời gian. Bác sĩ phẫu thuật của bạn sẽ giúp bạn lựa chọn phương pháp phù hợp nhất với lối sống và giai đoạn bệnh của bạn.

Cuối cùng, mục tiêu là duy trì chức năng của bàn tay cho các hoạt động hàng ngày. Mặc dù chúng tôi không thể đảm bảo bệnh sẽ không tái phát, chúng tôi hướng tới việc mang lại khả năng sử dụng bàn tay tốt nhất có thể cho bạn trong thời gian dài nhất có thể. Việc theo dõi định kỳ đảm bảo chúng tôi có thể điều chỉnh kế hoạch chăm sóc của bạn khi cần thiết.

Khi nào cần gặp bác sĩ

Hãy gặp bác sĩ đa khoa nếu bạn nhận thấy các ngón tay của mình từ từ cong vào trong hoặc gặp khó khăn khi đặt bàn tay phẳng trên mặt bàn. Hãy yêu cầu đánh giá bởi chuyên gia nếu bạn trải qua tình trạng đau dai dẳng không cải thiện khi nghỉ ngơi, hoặc nếu bàn tay của bạn cảm thấy yếu hoặc không vững. Hãy tìm kiếm chăm sóc y tế nếu các ngón tay của bạn bị khóa hoặc đột ngột mất sức, hoặc nếu các triệu chứng ảnh hưởng đến giấc ngủ hoặc công việc của bạn. Sự xấu đi đột ngột của các dấu hiệu này cũng cần được kiểm tra. Việc đánh giá sớm giúp bác sĩ phẫu thuật hiểu rõ sự tiến triển của bệnh và thảo luận về các lựa chọn quản lý tốt nhất dành cho bạn.